

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A dunai hadsereg Bukarest irányában előrenyomult

Mackensen csapatai az Argesul alsó folyásához közelednek — Campolung alatt és Pitestitől keletre megtörtük az oláhok ellenállását — Az oroszok támadásai a Kárpátokban és a Zlota-Lipánál megheiusultak — Görögország megtagadta Fournet követeléseit

A mai napon Bukarest neve belekerült a hivatalos jelentésekbe. — A Dunán átkelt Mackensen-hadsereg átlépve a Neajlov folyót, az Argesul közelébe jutott és ezzel Bukarest irányában nagy előrenyomulást tett. Az utóbbi napok nagy győzelmei folytán erősen megrövidült egész oláhországi fronton a hadvezetést Mackensen vette át, míg a hármastól Brassóig terjedő fronton József főherceg parancsnokol.

Az oroszok úgy akarták ellensúlyozni Mackensen seregének előrenyomulását, hogy a Kárpátokban és Erdély délkeleti határán heves támadásokat intéztek seregeink ellen, de — mint az események mutatják — teljesen sikertelenül; Mackensen előrenyomulása szakadatlanul és nagy lendülettel folyik tovább, a tehermentesítő előretöréseket pedig Arz és Kövess csapatai egytől-egyig véresen verték vissza.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, december 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a román hadszíntérről:

Mackensen vezértábornagy hadserege: A dunai hadsereg Bukaresttől délnyugatra az Argesul alsó folyása felé nyomul előre.

Pitestitől délkeletre és Campolungtól délre és keletre a szövetséges csapatok győzelmes cszlopai megtörték a románok ismételt ellenállását. Az ellenség vesztesége foglyokban tegnap is több ezerre rugott. — Ágyukban és hadiszerekben a zsákmány nagy.

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: Az oroszok most mindent elkövetnek, hogy Arz és Kövess tábornokok derék csapatain erőt vegyenek. A harc vonal dél felé kiszélesedett, mert a románok

a határhegységben, Kézdivásárhelytől keletre, a támadókhöz csatlakoztak. — A harc újból a legnagyobb elkeserődéssel folyt. A védők számos helyen ellentámadásba mentek át. Az eredmény tegnap is a mi oldalunkon volt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

József főherceg vezérezredes arcvonala: A Kárpátokban az oroszok és a déli szárnyon a románok folytatták tehermentesítő előretöréseiket. Az ellenség a jabloneai szoros és a kézdivásárhelyi medencétől keletre emelkedő magaslatok közt légyonban 300 kilométer hosszúságban elkeseredetten támadt. Nagy véráldozata és löszerpazarlása a hosszú frontnak tegnap is csak alig egy helyén járt előnyökkel. Csapataink többször támadásba mentek át és visszavettek az ellenségtől oly területeket, melyeket előtte való nap elfoglalt. — Különösen kiintették magukat a Smotrecen a marburgi vadászok, akik előretörve, több mint 40 fogollyal és 2 gépfegyverrel tértek vissza.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Nyugat-Romániában a hadseregiüktől elszakított román csapatok különböző irányokban keresik a menekülést elkerülhetetlen sorsuk elől. A német és osztrák-magyar üldözők tegnap 300 emberüket fogták el.

Campolungon és Pitestin át a folyóölgyek mentén Oláhországban előretörő oszlopok gazdag zsákmányt szereztek foglyokban és járművekben, különösen azonban málhákban. Az Olt felől előrenyomuló haderőinkkel az ellenség számos folyószakaszon szembeszállt. Visszavetettük. Egy román hadosztály támadó előretörése, mely elől lovasságunk kitért, sem tudta előnyomulásunkat feltartani.

A dunai hadsereg kivirta az átjárást a Neajlov-lapályon és Bukarest irányában az Argesul alsó folyásához közeledik.

A románok tegnap súlyos veszteségeiken kívül, az eddig jelentett adatokat nem számítva, több mint 2500 foglyot, 21 ágyut, köztük 3 mozsarat vesztek.

Dobrudsában az ellenség megtámadta a bolgárok balszárnyát. Az előretörő tömegek a tüzelésben összeomlottak. A balsikeren az angol páncélgépkocsik sem tudtak változtatni; közülök kettő akadályaink előtt szétlőve fekszik.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, december 1. A bolgár vezérkar jelenti december 1-én:

Román front: Oláhországban az előrenyomulásunk győzelmesen és megszakítás nélkül folytatódik. A Zimniceánál átkelt hadosztályaink rohamosan nyomulnak előre Bukarest irányában. Mindenütt elkeseredett harcokban megtörtük a románok ellenállását. — Bukarest erőövezetét 20 kilométernyire megközelítettük.

Dobrudsában az oroszok 15 üteggel megerősített 4-ik szibériai hadtesttel délelőtt 9 órától délután 4 óráig tartó pergőtűz után megtámadták balszárnyunkat. Az ellenséget véres veszteségeivel visszavertük.

A turn-severini oláh hadsereget

Zürich, december 2. A Zürcher Tagesanzeiger jelenti Párisból: Az Echo de Paris hangsúlyozza, hogy az a román hadseregcsoport, melyet Turn-Severin körletéből visszaszorítottak, tényleg el van vágva a román haderők főrésztől, ami abból is kitűnik, hogy a román hadijelentések makacsul hallgatnak a Turn-Severinnél folyó harcokról.

Orosz jelentés csapataink előnyomulásáról

Sajtóhadiszállás, december 30. Az orosz vezérkar jelenti november 30-án:

Romániai arcvonal: Nyugat-Oláhországban a románok az ellenség nyomása követke-

Szombat Vasárnap
December 2., 3.

Közkívánatra.

SZIBÉRIA

dramma a fehér cár birodalmából

Főszereplők:
Cl. Kimball Young

Az ördög cimborája.
Vígjáték.

Skót tájak.

Előadások 5 órakor megszüntet. 7 és 9 órákor rendezés helyarással.

Előleges jelentés!
Keddi — Szerda — Csütörtök

DRÁMAK

Dráma 4 felvonásban. — A sorozat második része.

Főszereplők:
Olaf Fönss.

APOLLO

Ma, szombaton

Előadások 5 órakor megszüntet. 7 és 9 órákor rendezés helyarással.

Mia May

világhírű film-művész nő szereplésével

MAGYARORSZÁG

Társadalmi dráma 5 felvonásban.

Százaz dajka.
Vígjáték.

A meghódított

Szerbia.
Heyszámú felvétel.

Háborús heti szemle

tében kelet felé vonulnak vissza. Az ellenség 27-én este elérte a Darmentesi—Izvoarele vonalat. Az Alexandriából Zimniceába vezető utakon az ellenség áthaladt a Calugareni felé vezető uton.

Dobrudsában mindkét részről fegyver- és ágyutüz.

A román jelentés

Sajtóhadiszállás, december 1. A román vezérkar jelenti november 30-án:

Északi és északnyugati front: Heves harcok az egész fronton. A Buzeu- és Prahovavölgyekben előrehaladtunk.

Nyugati front: Glapaciocu irányában heves harcok folynak.

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, december 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: A Zlota-Lipánál török csapatok visszavertek egy orosz előretörést és a megvert ellenséget árkáig üldözték.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Zlota-Lipa mentén török csapatok visszavertek több támadást. — Utánnyomultak a visszaözlő ellenségnek és súlyos veszteséget okoztak neki. Számos fogollyal tértek vissza.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Az olasz háboru

Höfer jelentése

Budapest, december 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

Görztől keletre és a Karszt-fensíkon váltakozó hevedéssel folyt a tüzéségi harc. Tüzelésünk következtében számos olasz löszeres akna-raktár felrobbant.

Karinthia és Tirol egyes szakaszain szintén heves tüzéségi tevékenység folyt.

Ellenséges repülők az Ets völgyében bombákat dobtak le, a nélkül, hogy kárt okoztak volna.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A belga-francia harctér

Berlin, december 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Nincs különös esemény.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Német buvárhajó a Themse-torkolatnál

Berlin, december 1. A Wolff-ügynökség jelenti: Egy tengeralttjárónk a napokban a

Themse torkolata előtt ráakadt egy angol repülőgépre, amely megrongálva hánykolódott a tengeren. Utasait, 2 angol tisztet, foglyul ejtették, a repülőgépet megsemmisítettük.

Tarnovszky salvus conductusa

Gent, december 1. A Havas-ügynökség jelenti Washingtonból: Az Egyesült Államok kormánya Angliához és Franciaországhoz jegyzéket intézett, melyben mindkét kormányt felkéri álljon el attól a szándékától, hogy Tarnowski gróf osztrák-magyar nagykövetnek megtagadja a kísérő levelet.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, december 1. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Nincs ujság.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, december 1. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedon arcvonala: Az entente csapatai újra sikertelenül törtek előre a Monastirtól északnyugatra és Grunisténé (a Csernától keletre) fekvő német-bolgár állások ellen.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A görög király parancsot adott csapatainak az ellenállásra

London, december 1. A Daily Telegraph jelenti Athénből: Konstantin király elrendelte,

hogy az első hadtest az olyan görög épületek megszállásával szemben, amelyeket görög csapatok tartanak már megszállva, ellenállást fejtsenek ki.

Athén, december 1. (Reuter-ügynökség.) A kormány azt felelte Fournet admirálisnak, hogy egyáltalán nem hajlandó kiszolgáltatni a fegyvereket és a municiót.

Rotterdam, december 1. Londonból jelentik: Az alsóházban Robert Cecil kijelentette, hogy Görögország vonakodása következtében új helyzet állott elő. Fournet admirális tudtára adta a görög kormánynak, hogy ha a követelt ágyukat és municiót legkésőbb holnap reggelig nem szolgáltatják ki, erélyes ellenintézkedéseket foganatosítanak.

Az osztrák-magyar esti jelentés

Budapest, december 1. A sajtóhadiszállás jelenti december 1-én:

Az orosz támadások a Kárpátokban változatlan hevedéssel folytatódnak. Az ellenség úgy, mint a megelőző napokban, véres kudarcot szerzett.

Romániából még nem érkezett jelentés.

A német esti jelentés

Berlin, december 1. A Wolff-ügynökség jelenti december 1-én este:

A Somme-területen a tüzelés a folyó mindkét partján időnkint megélénkült.

Oláhországban előhaladást tettünk.

A Dobrudsza-sereg balszárnyán meghiúsultak ismételt támadásai az ellenségnek, amely újlag páncélos gépkocsikat használ sikertelenül.

Monastirtól északnyugatra és Grunistén falunál az ellenség előretöréseit visszautasítottuk.

A herceghalmi nagy vasuti katasztrófa

66 halott és több mint 150 sebesült — Thallóczy Lajos szerbiai polgári kormányzó a katasztrófa áldozata — A bécsi gyorsvonat mozdonyvezetőjét letartóztatták

Ma reggeli számunkban egy rövid távirat alapján hírt adtunk arról a borzalmas vasuti katasztrófáról, amely a budapest-bécsi vonalon tegnap éjszaka történt. A késő éjjeli órában Budapestre érkezett hír úgy szólt, hogy a főrendek és képviselők vonatát érte a katasztrófa. A reggeli órákban érkezett második távirat jelentette azután, hogy a szerencsétlenség nem az országgyűlés tagjainak különvonatával, hanem a bécsi gyorsvonattal és a gráci személyvonattal történt. A hivatalos megállapítás szerint a katasztrófa 66 halottja és több mint 150 sebesültje van.

Az áldozatok túlnyomórészt katonák, akik a harctereken amugy is bőségesen ontják véruket és akiktől most a sors itt is nagy véráldozatot követelt. Az áldozatok közt van továbbá Thallóczy Lajos közös pénzügyminiszteri osztályfőnök, Szerbia polgári kormányzója, a nagy történettudós, a magyar tudományos világ díszese is, aki a katasztrófa alkalmával borzalmas módon vesztette életét.

A katasztrófa oka még megállapítva nincsen, de a vizsgálat eddigi eredményéből arra kell következtetni, hogy bűnös mulasztás okozta a pártját rikkító katasztrófát. Erre vall az a körülmény is, hogy a bécsi gyorsvonat mozdonyvezetőjét letartóztatták.

A katasztrófáról az alábbi távirataink számolnak be:

Hogy történt az összeütközés?

Budapest, december 1. Az 1308-as számú gráci személyvonatnak a menetrend szerint este 9 óra 15. perckor kell elindulnia a keleti pályaudvarról. A vonat azonban csak éjjel 11 órakor indult el.

A személyvonat háromnegyed 1 órakor ért a Budapesttől 46 kilométernyire levő Herceghalom állomásra, ahol azt a parancsot kapta, hogy várja be a szemközt jövő bécsi gyorsvonatot. Az ilyen találkozás ezen a pályán semmiféle fennakadást nem okoz, mert a pálya kétvágányú és az egyik vonat a jobb, a másik a balvágányon halad. A jobbvágány azonban, amelyen a gráci személyvonatnak meg kellett volna várnia a bécsi gyorsvonatot, egy teherkocsival el volt foglalva és ennek következtében a személyvonat ugyanarra a sínre állt, amelyre néhány perccel utóbb a bécsi gyorsvonatot várták. A gráci személyvonat, hogy a találkozást kikerülje, ugynevezett kitérő-vágányon haladt el, és a két párhuzamos sínpart összekötő kitérő-vágányon igyekezett a számára kijelölt jobbvágányra eljutni, — ekkor azonban már késő volt, a bécsi gyorsvo-

nat beszágu
beleszaladt a
tűlmetstette.

A szem
magkocsija
még szerenc
sodik szem
gyorsvonat
totta: a 40 t
amelynek e
mélyszállító
utasai közül
sebesültek.

R
Budape
tasztrófánál
tésről érke
ceghalom é
nál történt.

A 3-ik
kettéosztott
mérdék ut
sodik gyors
honvédelmi
delemügyi
Győrbe ér
hogy az e
be a máso
előbb futha
Harkányi
át a herce
indult első

A kor
gyorsvona
beleütköz
vonat szer
zett futárk
József-nev
Budapest
a futárvag
kező szalo
vagon el
fülkében t
zsef-intéze
meghalt.
megsebesi
kocsijából
az utasok

Thall
osztályfő
az ágyba
dott a fü
feje oly
négy rés
halt.

Az o
oszlopok
Az a
értésitést
nek szin
személyz
tása rett
hangzott

—
—
Az
besült e
hez. Elk
és sebes
komáro
mok al
órákor
után a
tötták,
tani int
A
órákor
összesz
száma.

nat beszángulott a herceghalmi állomásra, beleszaladt a gráci személyvonatba és keresztlétszerte.

A személyvonat mozdonya, tendere, csomagkocsija és első személyszállító kocsija még szerencsésen átjutott a jobbvágányra, második személyszállító kocsiját azonban a bécsi gyorsvonat amerikai lokomotívja kettészakította: a 40 tengelyből álló gráci személyvonat, amelynek egy kalauzkocsija és tizenkét személyszállító kocsija volt, izzé-porrá tört, utasai közül nagyon sokan meghaltak és megsebesültek.

Részletek a katasztrófáról

Budapest, december 1. A herceghalmi katasztrófánál mindkét vonat tele volt a temetésről érkező utasokkal. Az összeütközés Herceghalom és Bicske állomások közti őrtoronynál történt.

A 3-ik számú bécsi gyorsvonatot Bécsben kettéosztották, miután képtelenek voltak a temérdek utast egy vonaton elhelyezni. A második gyorsvonatban utaztak Hazai Samu báró honvédelmi és Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszterek is. Amikor ez a vonat Győrbe érkezett, az állomásfőnök intézkedett, hogy az első gyorsvonat Komáromban várja be a másodikát, hogy a miniszterek vonata előbb futhasson be Budapestre. Így Hazai és Harkányi miniszterek vonata hamarabb futott át a herceghalmi állomáson, mint a Bécsből indult első gyorsvonat.

A komáromi pályaudvarról utóbb indított gyorsvonat a Herceghalom előtti őrtoronynál beleütközött a gráci személyvonatba. A gyorsvonat szerkocsija után közvetlenül ugynevezett futárkocsi következett, amelyben a Ferenc József-nevelőintézet növendékei utaztak haza Budapestre a temetésről. Az összeütközés után a futárkocsi a magasba emelkedett, a következő szalonkocsi vasszerkezete áttört a futárkocsi első fülkéjének oldalát s megölte az e fülkében tartózkodó Éltető Dániel Ferenc József-intézetbeli növendéket. Éltető nyomban meghalt. Egy másik növendék könnyebben megsebesült. Ugyanekkor a személyvonat több kocsijából, amelyekbe a gyorsvonat belefutott, az utasok az ablakon át holtan estek ki.

Thallóczy Lajos közös pénzügyminiszteri osztályfőnök a gyorsvonat szalonkocsijában az ágyban aludt. Thallóczy ágya felnyomódott a fülke mennyezetéhez, ahova Thallóczy feje oly erősen odaiütődött, hogy koponyája négy részre repedt. Thallóczy azonnal meghalt.

Az összeütközés ereje kidöntötte a táviró oszlopokat és a szemaforot.

Az állomásról azonnal mindenféle telefon-értesítést küldtek szét a katasztrófáról, amelynek színhelyén elsőnek a tatabányai kórház személyzete jelent meg. A sebesültek jankiálása rettenetes volt. — Az éjszakában egyre hangzottak a kiáltozások:

— Jaj Istenem, engem huzzanak ki!
— Segítség! Jaj! Ide, hozzám!

Az odaérkezett mentők és a megmen sebesült emberek azonnal hozzáláttak a mentéshez. Elkezdték a romok alatt heverő hullákat és sebesülteket kiásni és kihuzni. Elsőnek egy komáromi ügyvéd holttestét huzzák ki a romok alól. Thallóczy holttestét csak reggel 7 órakor tudták kivenni a kocsis roncsai alól, azután a sebesültekkel együtt Budapestre szállították, ahol délben a törvényszéki orvosi bonctani intézetbe vitték.

A szerencsétlenség színhelyén reggel hét órakor szolgálatot teljesítő csendőrmester összeszámlálása szerint 67 volt a halottak száma.

Mi okozta a katasztrófát?

Budapest, december 1. A katasztrófát követő első órában nyomban azt kutatták, miért volt sötét az előjelző a herceghalmi állomáson. Pirkhoffer vasuti ör a kihallgatás alkalmával azt állította, hogy az előjelző ki volt világítva. Ezzel szemben a vizsgálat alkalmával konstatálták, hogy az előjelzőben szándarab van s ez oltotta el a lámpát. Nincs kizárva tehát, hogy valaki szándékosan dobott szent a jelzőkészülékbe.

A bécsi gyorsvonat vonatvezetője, Vida János főmozdonyvezető, a vizsgálat során történt kihallgatásakor előadta, hogy amikor az előjelzőhöz közeledtek, figyelte, hogy szabad-e a pálya. Az előjelző azonban nem volt világítva. Csak amikor közvetlenül melléje érkezett, akkor állapíthatta meg, hogy a jelzőkészülék a menet lassítását parancsolja. Ekkor 76 kilométeres sebességgel haladt. — Nyomban nagy erővel fékezett, de a fék nem fogott. Ujra fékezett, amire a fék működni is kezdett, de a sín pár a ködpárától nedves volt és így a nagy gyorsasággal robogó vonatot nem tudta megállítani. Az előjelző körülbelül 600 méterre volt a katasztrófa színhelyétől. Ezt a 600 métert pillanatok alatt tette meg a gyorsvonat. Megpróbált ellengőzt is adni, de a rövid pályán ez sem lehetett már hatályos. Az összeütközés az ellengőz hatása közben történt.

Vida mozdonyvezetőt letartóztatták

Herceghalom, december 1. A csendőrség ma délután előzetes letartóztatásba helyezte Vida Jánost, a bécsi gyorsvonat főmozdonyvezetőjét. Vidát holnap átadják a kir. ügyészségnek.

A király részvéte

Bécs, december 1. A katasztrófáról és Thallóczy Lajos haláláról azonnal jelentést tettek a még Bécsben tartózkodó Tisza István gróf miniszterelnöknek, aki nyomban fölkereste Burián báró közös külügyminisztert, aki ideiglenesen a közös pénzügyminisztériumot is vezeti és a magyar kormány részvétét tolmácsolta. A miniszterelnök megjelent a királynál is, akinek jelentést tett a katasztrófáról. Öfelsége nyomban intézkedett, hogy részvétét a közös pénzügyminiszternek tudomására hozza.

Bécs, december 1. A király megbízta fivérét, Miksa főherceget, hogy a herceghalmi katasztrófa áldozatainak tömegtemetésén jelenjék meg és nevében koszorút helyezzen el.

A MÁV. hivatalos jelentése

Budapest, december 1. A magyar királyi államvasutak igazgatósága a tegnapi vasuti szerencsétlenségről a következő hivatalos jelentést adta ki:

Herceghalom állomáson tegnap este az 1308-as gráci személyvonatot a kihaladásnál átszelte a bejövő 3. számú bécsi gyorsvonat második része. Az átszelés oka az volt, hogy a megfelelő jelzést későn vették észre, nem tudták már a vonatot megállítani. Az átszelés következtében az 1308. számú vonat kocsijai összetorlódtak.

A gyorsvonat szalonkocsija, amelyben Thallóczy Lajos, a szerbiai főkormányzó polgári adlátusa utazott, és a következő Pullman-kocsik megrongálódtak. Thallóczy meghalt. A társaságában levő titkárja és egy nőrokona, továbbá egy főhadnagy sértetlenül maradtak. Thallóczy fején sérült meg és a kocsis egy gőzvezető csöve keresztülment rajta.

Az 1308-as többnyire harmadosztályú utasokat vitt. Megállapították továbbá, hogy a Ferenc József-internátus egy növendéke is meghalt, akinek nevét eddig nem tudták meg-

állapítani. A halottak száma 66, többnyire katonák, a sebesültek száma 150, több mint 60 súlyos. A sebesülteket kórházvonaton, részben Budapestre, részben Komáromba szállították. A hír éjjel egy órakor érkezett meg. Az államvasutak igazgatóságán az inspekción tartó Silberer dr. titkár és Karenovics főfelügyelő vették át a hírt, rögtön értesítették Tolnay elnökgazdát, aki Preisach Alfréd főfelügyelővel és Ofner üzletvezetővel a helyszínre ment és egész délelőtt 11 óráig ott tartózkodott, intézkedett a sebesültek lehető leggyorsabb elszállításáról és a forgalom mielőbbi helyreállítása iránt.

HIREK

— A koronázás előkészületei. Budapesti tudósítónk táviratozza: A koronázási ünnepségek előkészületeivel kapcsolatban a belügyminisztériumban ismét hosszas tanácskozások folynak, melyeken a rendőrség részéről Boda Dezső főkapitány, Markovics Ince főkapitányhelyettes és Nagy Károly dr. detektívőnök vettek részt.

— Haendel Vilmos előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon. Diszes közönség előtt tartotta meg „A választó rendszerekről” szóló előadását a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon Haendel Vilmos dr. egyetemi tanár. Mélyen megalapozott, széleskörű tudással fejtegette az államélet természetét s a polgárok közügyek intézésében való részvételének elvi alapjait. Majd rátért a választó rendszerek történeti és összehasonlító jogi ismertetésére. — Végül az általános választói jogról szólott. Felsorolta azokat az okokat, amelyekkel az emberek egyenlőségének, az emberi méltóságnak és az egyes néposztályok érdekeinek szempontjából az általános választói jog behozatalát sürgetni szokták és részletesen ismertette azokat az előnyöket, amelyeket ez a rendszer különösen a Németbirodalomban feltüntet. — Ezzel szemben főként az intelligensebb osztályok háttérbe szorítása és a parlamentek szellemi színvonalának alászállása, a valóban állami színvonalának alászállása, a valóban állami férfiu erők érvényesülésének akadályozása azok a hátrányok, amelyek a választói jog korlátozása, vagy legalább kellő korrekciómokkal való biztosítása mellett szólnak. — A rendkívüli előadói készséggel tartott fejtegetést a közönség nagy tetszéssel fogadta s a tudós tanárt hosszasán ünnepelte.

Az előadást holnap, szombaton este hat órakor folytatja Haendel Vilmos, mert Lang Nándor, az egyetem rektora, akinek előadása következniék, a király temetéséről csak szombaton jön haza.

— A kollégium kegyelele hű kifejezésre talált a felsőoktatási tanács és a tanárkarok közös gyűlésén f. hó elsején délután, amikor is Lencz Géza dr. kollégiumi igazgató meghatározó és méltó módon tolmácsolta azokat a benső érzelmeket, amelyek I. Ferenc József királyunk elhunytá következtében a kollégium összes tagozatainak tanárait áthatják. A igazgató magasztos szellemű indítványára a kollégiumi felsőoktatási tanács és a közös tanárkari gyűlés a legalkotmányosabb király emlékeztét jegyzőkönyvileg megörökítette.

— A városnak nincs költségvetése 1917-re. Tekintettel arra, hogy a város 1917. évi költségvetését a számvevőség egyes fontosabb tételek beállítására miatt, amelyekben a közgyűlésnek még határozatot kell hozni, a rendes időre elkészíteni nem tudja és így az 1917. évet költségvetés nélkül kell megkezdeni, a tanács elhatározta, hogy a közgyűléstől az 1917. év két első hónapjára ideiglenes költségvetési fölhatalmazást kér.

— A debreceni egyetem teológiai karának tanulmányi és vizsgálati szabályzata. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király november hó 18-án kelt legfelsőbb elhatározásával a debreceni m. kir. tudományegyetem református hittudományi karának tanulmányi és vizsgálati szabályzatát jóváhagyta.

— **Német nyelvű istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban holnap, szombaton reggel 9 órakor Koricsánszky Gusztáv, cs. és kir. tábori esperes, ő felsége I. Ferenc József király emlékére német nyelven gyászistentiszteletet tart.

— **A Reichsrat elnöksége a királyi párnál.** Bécsből táviratozzák: Az estilapok jelentik, hogy az uralkodópár az osztrák képviselőház elnökségét ma kihallgatáson fogadta, Sylvester dr. képviselőházi elnök biztosította az uralkodót a Reichsrat törhetlen hűségéről és odaadásáról.

Károly király megköszönte a hódolatot és azt a reményét fejezte ki, hogy a parlament rövid időn belül ismét megkezdheti munkáját, majd kifejezést adott annak a reményének is, hogy rövidesen elérhetjük a tisztességes békét.

— **A polgármester gyásza.** Megemlékezünk arról a mélységes, fájdalmas gyászról, amely Márk Endre udvari tanácsos polgármestert és családját, anyósának, özv. Székely Károlyné Barcsay Zsanett halálával érte. Az elhunyt személye széles körökben mély tiszteletben és szeretetben állott. — Elhunyt mély részvételt keltett. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Mélységes fájdalommal jelentjük, hogy a jószágos, szeretett édes anya, szerető anyós, kedves jó rokon özv. Székely Károlyné szül. Barcsay Zsanett ref. esperes özvegye, áldásos életének 78-ik, özvegyiségének 26-ik évében, 2 heti súlyos szenvedés után, november hó 29-én déli 12 órakor csendesen elhunyt. Elköltözött kedvesünket december hó 2-án, szombaton délelőtt 11 órakor helyezük örök nyugalomra Hatvan-utca 26. számú háznál, a református egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia-utcai temetőben levő családi sírboltba. Áldott legyen emléke! Debrecen, 1916. évi november hó 29. Leánya: Márk Endréné szül. Kovács Kornélia. Veje: Márk Endre polgármester. A közeli és távoli rokonok nevében is. — A temetést Gebauer Károly és Tsa temetkezési intézete (Kossuth-utca 2. sz.) rendezi.

— **Uj titkos tanácsos.** A király november 24-én kelt legfelsőbb káziratával gróf Wallis György, Carighmain bárója, nyug. cs. és kir. altábornagynak a titkos tanácsosi méltóságot a díjak elengedésével adományozta.

— **Adomány szegény tanulók felruházására.** A Kereskedelmi Csarnok Asztaltársasága immár másodizben juttatott 100—100 koronát Kardos Albert dr. igazgató ur utján a realiskola ifjusági segítő-egyesületének, hogy abból a teljesen szegény tanulók ruházkodási segélyt kapjanak. Ezt az adományt a segítő-egyesület vezetője ezuton is köszönettel nyugtatja.

— **Harcserüi lövészet.** A cs. és kir. 29-ik katonai épületek kezelősége december hó 4., 5., 6. és 7-ik napján reggel 7 órától délután 4 óráig a Sárkut-tanya melletti harcserüi lötéren éles golyóval céllövészetet tart, amely alkalommal a lőtér közelében tartózkodni, ott közlekedni tilos.

— **A debreceni kávéosok, vendéglősök ipartársulatának** ama tagjai, akik a cukorért az elnöki irodában befizettek, ma, december hó 2-án, szombaton délelőtt a befizetett összeget ugyanott (Bika-szálloda, elnöki iroda) 10—12 óra között a nyugta ellenében visszakapják. A cukor-utalványok a Közellátási Hivatalban (Piac-u. 9.) már átvehetők, ugyanott megjelölik a helyet, ahol a cukor átvehető és kifizetendő. Németh, elnök.

— **Szokratávíró viszi a háboru híreit Brassóba.** Brassóban most ismét megjelenik a Brassói Lapok, amely talán az első és egyedüli magyar újság, ahová szokratávíron érkeznek a világ eseményeiről szóló hírek. A brassói táviradvezeték nagy elfoglaltsága nem engedi meg, hogy hírlaptávíratok is repüljenek át a vékony dróton s miután az újság mégis fontos, a Brassói Lapok-nak szóló táviratokat a német katonai hatóság szokratávíron kézbesíti a brassói újságnak. Amint a Brassói Lapok legutóbbi száma írja, apénteki német hivatalos jelentést nem sikerült a szokratávíró utján levenni, mert Bukarest megzavarta a táviró működését.

— **A város fakitermelése.** A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a halastavaknál fölszabadult 450 hadifogoly munkást a város birtokain fogja alkalmazni és pedig a fakitermelésnél. Erre vonatkozóan az engedély megadása iránt fölterjesztést intéznek a földművelésügyi miniszterhez. Egyben a fakitermelési költségekre 50,000 korona hitelt nyitott az erdőmester részére.

— **Cukor helyett sacharin.** Debrecen város tanácsa ma kimondta, hogy Miskolc város átirata kapcsán felterjesztést intéz a kormányhoz, hogy a cukorhiányra tekintettel a sacharin-tilalmat oldja föl.

Este 9 órakor nyílik meg a TÉLIKERT-KABARÉ az ARANY BIKÁBAN.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZOMBAT: *Boszorkány.*

A színházi iroda hírei. Ma, szombaton a Boszorkány színmű kerül előadásra, a főbb szerepekben Rettegny Margit, Borosnyai Kató Szűcs Irén, Thuróczy Gyula, Kassay, Kovács, Kemény, Várnay és Szakács. — Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal Bernát bácsi, este a Névtelen asszony.

Ő felsége I. Ferenc József király temetéséről készült felvételeket ma mutatja be az Uránia minden műsor keretében. Holnap, vasárnap délelőtt 10 órától csak ezek felvételek kerülnek bemutatásra, délután pedig a rendes műsorral.

Szibéria — dráma a fehér cár birodalmából — van ma műsoron az Urániában.

Magányos sir. Szépségeiben gazdag, nagyszabású filmdrámának bizonyult a Magányos sir című film-ujdonság, melyet szép számú közönség előtt mutatott be tegnap az Apollo. Régen tanusított a közönség olyan feszült figyelmet, mint aminőt ez a hatalmas, mesteri mű provokált. Mia May, a világhírű film-primadonna, csodálatos alakítással ragadta meg az érdeklődést. A szebbnél-szebb jelenetek frappirozó hatással voltak. Ma az Apollo előadásai 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

A király temetése az Apollóban. — Az Apollo már ma és holnap, vasárnap bemutatja az I. Ferenc József temetéséről készült mozgófelvételt és egy igen érdekes képet, melyben Ferenc József életéből vannak történelmi jelentőségű jelenetek megörökítve. Vasárnap délelőtt 10 órától 30 és 50 filléres helyárakkal játssza a király temetését és a „Jelenetek a király életéből” című képet. Ez által alkalom nyílik mindenkinek, hogy I. Ferenc József temetését épen úgy láthassa, mintha a temetésen jelen lett volna.

A „Színházi Figaro” című színházi és mozi hetilap első száma holnap, szombaton reggel jelenik meg. Közli Rettegny Margit, a kedvelt drámai hősnő fényképét és rendkívül érdekes cikket; ezenkívül termérdek aktuális és humoros színházi apróságot. Mozi-rovata is tartalmaz. Egyes szám ára 20 fillér s kapható a trafikokban, színháznál, moziknál.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek

az őszi divat újdonságai

Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek

óriási raktára!

APRO HIRDETÉSEK

Arany Bika-szálloda egykori beiktatása az ország legnagyobb. Minden további szó a Bika. A felvétel egy óra után lezárult hirdetések díja szavanként egyelőre.

Aranyat esztendői, Brillánsokat, bárszóló szülő felvételre (szülő felvétel) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házhoz is elmegegyek. Steiner Károly, Csokonai-u. 22.

Ügyes kifutó fiúk felvételnek Halmágyi divatházában.

Olcsó cipők! Tömegével folytán mindennemű cipők olcsón elárúsítatnak. Kézimunka cipők olcsón. Berlini cipőárúház, Piac 31., Városházával szemben.

Kifutó leány

12—14 éves havi fizetéssel felvétetik a Kiadó-hivatalba, Piac-utca 49. I. em.

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár

nagybecskereki ny. főkapitány és fájbaromfi-tanyaszóknak nagyszerű találmánya a

„PATKANIN” patkányirtó-szer (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más 1 doboz ára 3 K irtószert. mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. — Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. — Ismerető prospektust, melyben le van írva, hogy különbözű nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a „PATKANIN”-gyár egyedüli elárúsítója, a Torontál Agrárban és Reszvénytársaság Nagybecskereken.

Német komoly nő, varrásban jártas, jó családban állást keres gyermek mellett. Arany János-u. 28.

Borbélysegéd felvétetik Möldnernél, Kossuth-utca.

Ötszobás első emeleti utcai modern lakás, mellékhelyiségekkel József kir. herceg-utca 35. számú emeletes házban május 1—20. között.

Gépvasár! 1000 pár cipőt, olcsó vétel folytán igen olcsón elárúsítom. Hivatalnokok, vasutasok, rokkantak és hadiözegeknek árendgémény. • Kézimunka-cipők olcsón. Nagy cipőárúház, Hatvan-u. 8.

Hasonbérbe kiadó a Monostorpályi hatáiban az állomástól 1 1/2 kilométerre 500 hold jó homok szántóföld 5 holdastól 50 ig parcellákban is. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankja Kossuth utca 17. sz.

Geológusok törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert vesznek és olcsón eladók Krámer, Arany Bika-bérbázis.

Önálló szerelő,

aki villany, gáz, vízvezeték, központi légfűtés, lift karbantartásához és szereléséhez alaposan ért, felvétetik az „Arany Bika” nagyszállóban.

Kerestetik

száraz és terjedelmes

raktárhelyiség

butorberaktározás céljaira.

Faipar,

Telefon 544.

Vaságyakat,

sodrony-ágybetéteket

és mindennemű

kórházi és intézeti vasbutorcikkeket

állandóan gyárt a

Debreczeni Vas- és Rézbutorgyár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Beszerezhető minden nagyobb vas- és butorkereskedő cégnél.